

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Waldemar Edward
Nazwisko: Pobudkiewicz
Miejsce urodzenia: Biała Podlaska
Data urodzenia: 19-11-1927
Kraj urodzenia: Polska
Imię ojca: Edward
Imię matki: Janina
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>„Teczka kontrolna dotycząca poszukiwanego” Waldemara Pobudkiewicza, prowadzona przez Wydział III WUBP/WUdsBP Warszawa w latach 1952-1956. Z dokumentów wynika, że poszukiwania wszczęto w sierpniu 1952 roku na zlecenie Wydziału II WUBP Warszawa, w związku z tym, że Waldemar Pobudkiewicz jako członek „nielegalnej organizacji [pn.] >Konspiracyjne Oddziały Skautingowe< zbiegł przed aresztowaniem” planowanym wobec niego przez WUBP Lublin. Akta zawierają głównie korespondencję pomiędzy WUBP Warszawa a wojewódzkimi i powiatowymi urzędami bezpieczeństwa publicznego w związku z prowadzoną akcją poszukiwawczą. Znajduje się tu również „Plan operacyjnych przedsięwzięć odnośnie poszukiwanego ...” z dnia 14.02.1953 oraz fotografia W. Pobudkiewicza. W 1956 roku zdecydowano o złożeniu dokumentacji w archiwum, ponieważ, jak ustalono, w lipcu 1954 Waldemar Pobudkiewicz „został ujęty” przez Wydział III WUBP Lublin („Postanowienie o złożeniu materiałów w archiwum” z 29.03.1956, zatwierdzone 04.04.1956 przez Zastępcę Naczelnika Wydziału III WUdsBP Warszawa).</p>	<p>Akta o sygn. IPN BU 0203/2600, t. 1-2 (36296/II), zapis w aktach o sygn. IPN Bi Pf 50/6, pod poz. 12604, dotyczący poszukiwanego W. Pobudkiewicza (Inwentarz materiałów o sygn. KSL WUBP Białystok; materiały zniszczono).</p>	
<p>Wykazy osób zatrzymanych przez Wydział V WUBP Lublin, obejmujące okres od grudnia 1949 do października 1954. W wykazie dotyczącym zatrzymań w 1954 roku, pod poz. 19, znajduje się informacja o zatrzymaniu Waldemara Pobudkiewicza w dniu 14.07.1954. Z zapisu wynika, że zatrzymanego przekazano następnie do dyspozycji Wydziału Śledczego.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Lu 052/8 (59/28).</p>	

W skomasowanych aktach kontrolno-śledczych oraz operacyjnych WUBP/WUdsBP Lublin / PUBP/PUdsBP Zamość odnoszących się do innej osoby, znajdują się dwa protokoły przesłuchań, w których wymieniano Waldemara Pobudkiewicza w kontekście jego przystąpienia do nielegalnie działającej organizacji. Świadek przesłuchiwany przez oficera śledczego WUBP Lublin dnia 30.07.1952 zeznał m.in., że W. Pobudkiewicz „na terenie Zwierzyńca uczęszczał do szkoły i należał do nielegalnej organizacji (...)”. Natomiast członek jednej z konspiracyjnych organizacji, przesłuchiwany w charakterze podejrzanego przez oficera śledczego Głównego Zarządu Informacji WP w dniu 12.01.1956 stwierdził, że Waldemar Pobudkiewicz deklarował „chęć wstąpienia do jakiejś nielegalnej organizacji”, a następnie przystąpił do „armii podziemnej”, zaś przesłuchiwany odebrał od niego przysięgę. Waldemar Pobudkiewicz miał też uczestniczyć w spotkaniu członków organizacji latem 1951 roku.

Akta o sygn. IPN Lu 0024/1663 t. 2 (11960/I, S-21893, ŚI-24859).

Akta śledztwa wszczętego przez WUBP Lublin 17.07.1954 przeciwko Waldemarowi Pobudkiewiczowi w związku z jego udziałem w tworzeniu oraz przynależnością do nielegalnej organizacji pn. „Konspiracyjne Oddziały Skautowe” („K.O.S.”/„KOS”; w niektórych dokumentach „Konspiracyjne Oddziały Skautingowe”), a następnie działalnością w organizacji „Kraj”. Materiały zawierają również dokumenty dotyczące poszukiwań W. Pobudkiewicza, ukrywającego się od lipca 1952 roku (m.in. „Plan operacyjnych przedsięwzięć” z 19.12.1952, podpisany przez Naczelnika Wydziału V WUBP Lublin) oraz dokumentację odnoszącą się do Agencyjnego Rozpracowania krypt. „Dolary”, założonego wobec niego przez PUBP Białą Podlaska w marcu 1953, w ramach którego „przedsięwzięcia operacyjne” realizował również WUBP Lublin. Założeniem sprawy krypt. „Dolary” było „intensywne rozpracowanie w kierunku ujęcia” W. Pobudkiewicza. Według ustaleń UB, w 1945 roku wstąpił on do ZHP, jednak w późniejszym okresie (lata 1948-1949) brał „czynny udział w wychowaniu młodzieży w duchu ideologicznym Baden-Powella”, współtworzył i w 1949 roku wstąpił do „nielegalnej organizacji typu harcerskiego pn. >KOS< (...)”, uczestnicząc też w werbowaniu do niej „nowych członków (...) na terenie Zwierzynca i Białej Podlaskiej” („Postanowienie o wszczęciu agencyjnego rozpracowania” PUBP Białą Podlaska z 12.03.1953, „Raport o wszczęciu...” z 12.03.1953, skierowany przez PUBP Białą Podlaska do WUBP Lublin, „Raport z przeprowadzonej analizy i oceny ukrywającego się: Pobudkiewicza Waldemara” z 30.04.1953, skierowany przez Wydział III WUBP Lublin do Departamentu II MBP). W aktach znajduje się także, podpisany przez Naczelnika Wydziału III WUBP Lublin, „Raport o przebiegu wstępno-ag. rozpracowania pod krypt. >Szubrawcy<” z 04.12.1953, w którym opisano dotychczasowe ustalenia oraz „plan dalszych przedsięwzięć operacyjnych” wobec członków organizacji „Kraj”, w tym W. Pobudkiewicza. W lipcu 1954 Waldemar Pobudkiewicz został zatrzymany i Postanowieniem Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Lublinie tymczasowo aresztowany (Pr. II 63/52). Dnia 29.10.1954 skierowano do Sądu akt oskarżenia. W aktach znajduje się także odpis Wyroku Wojskowego Sądu Rejonowego w Lublinie z 31.12.1954 (Sr 166/54) w sprawie Waldemara Pobudkiewicza, przysłany przez Sąd do WUds.BP Lublin. W styczniu 1956 roku zdecydowano o złożeniu w archiwum dokumentacji śledztwa, jednocześnie wnosząc o pozostawienie w Kartotece ogólnoinformacyjnej kart dotyczących Waldemara Pobudkiewicza. Materiały sprawy krypt. „Dolary” złożono w archiwum w maju 1956 roku (skomasowano je następnie z aktami śledczymi).

Akta o sygn. IPN Lu 01/736 t. 1-4 (1843/III, przeniejstrowane z Śl-8321, E-3585).

Dokumentacja MBP/KdsBP/MSW, obejmująca akta śledztwa wszczętego przez MBP oraz materiały operacyjne Departamentu III MBP/KdsBP/MSW (zasadniczą część dokumentacji wytworzono w latach pięćdziesiątych XX w.), dotyczące organizacji „Kraj”, której działania ujawniono na terenie kilku województw. Znajdują się tu m.in. dokumenty odnoszące się do współdziałania i nadzoru, prowadzonego w tej sprawie przez Departament III MBP wobec wojewódzkich urzędów bezpieczeństwa publicznego zaangażowanych w rozbięcie organizacji, w tym WUBP Lublin. Waldemar Pobudkiewicz występuje w dokumentach w związku z ustaleniami dotyczącymi jego działalności organizacyjnej, jak też w kontekście jego poszukiwań po ucieczce przy próbie zatrzymania go w lipcu 1952. W ramach tych czynności przewidywano także wykorzystanie agentury. Dane na ten temat przekazywała Sekcja III Wydziału III WUBP Lublin w raportach „o przebiegu wstępno-ag.[encyjnego] rozpracowania krypt. >Szubrawcy< dot. nielegalnej organizacji >Kraj<”, w których podawano także przedsięwzięcia podjęte i planowane w stosunku do W. Pobudkiewicza (raporty z 06.02.1953, 25.06.1953, 25.08.1953, 04.12.1953). W „Raporcie” z 25. 08.1953 omówiono także kwestie kontroli i wytycznych ze strony Sekcji I Wydziału III WUBP Lublin nad „agencyjnym rozpracowaniem”, prowadzonym wobec W. Pobudkiewicza przez PUBP Biała Podlaska. Jego nazwisko wymieniane było także przez osoby przesłuchiwane w śledztwie (w WUBP Lublin). Z informacji pozyskanych przez UB wynikało, że w ramach organizacji „Kraj” Waldemar Pobudkiewicz kierował komórką krypt. „Basia”, zorganizowaną w Białej Podlaskiej z końcem 1951 lub na początku 1952 roku, której zadaniem było „prowadzenie działalności propagandowej” („Raporty...” WUBP Lublin w sprawie „Szubrawcy”, dokumenty sporządzone w Departamencie III MBP: „Notatka operacyjna...” z 10.08.1952, „Notatka służbowa dot. organizacji >Kraj< - Katowice” z 18.09.1952, niedatowana „Notatka służbowa dot. nielegalnej organizacji >Kraj< z terenu woj. lubelskiego”). Według telefonogramu, skierowanego 14.07.1954 przez Zastępcę Naczelnika Wydziału III WUBP Kraków do Naczelnika Wydziału III Departamentu III MBP, Waldemar Pobudkiewicz został zatrzymany przez PUBP Limanowa i w dniu wysłania szyfrogramu miał zostać przekazany do PUBP Lublin.

Akta o sygn. IPN BU 0330/158 t. 7, 9 (4574/III).

Akta Wojskowego Sądu Rejonowego w Lublinie w sprawie karnej (Sr 166/54) przeciwko Waldemarowi Pobudkiewiczowi, oskarżonemu, a następnie skazanemu za działalność w nielegalnych organizacjach w latach 1949-1952. W materiałach znajduje się m.in. „Protokół zatrzymania” W. Pobudkiewicza, dokonanego przez WUBP Lublin dnia 14.07.1954, „Protokół rewizji” z dnia 15.07.1954, „Postanowienie o tymczasowym aresztowaniu”, wydane wobec niego przez Prokuratora Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Lublinie w dniu 15.07.1954 (nr rep. Pr. II 63/54) oraz liczne protokoły jego przesłuchań w charakterze podejrzanego. Dnia 29.10.1954 skierowano do sądu Akt oskarżenia przeciwko Waldemarowi Pobudkiewiczowi. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 31.12.1954 został on uznany winnym tego, że „od wiosny 1949 r. do lipca 1952 r. był członkiem kontrrewolucyjnych band usiłujących zmienić przemocą ustrój Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, a w szczególności na terenie Zwierzyńca i Białej Podlaskiej założył, kierował i był członkiem bandy >Konspiracyjne Oddziały Skautowe<, a w kwietniu 1952 r. przystąpił do bandy >Kraj<, występując pod pseudonimem >Zygmunt<”, tj. o czyn z art. 86 par. 2 KKWP. Wyrok obejmował również uczestnictwo W. Pobudkiewicza w poszczególnych działaniach organizacji w 1952 i w 1954 roku, które zakwalifikowano jako przestępstwa z art. 13 par. 1 w zw. z art. 1 par. 1 i 3 MKK, art. 259 KK i art. 191 KK. Skazano go na łączną karę 10 lat więzienia (zaliczając okres tymczasowego aresztowania od 14.07.1954), 3 lata utraty praw publicznych i obywatelskich praw honorowych oraz przepadek całego mienia. Dnia 08.03.1955 Najwyższy Sąd Wojskowy (sygn. akt S. 20/55), uwzględniając skargę rewizyjną obrońcy Waldemara Pobudkiewicza, złagodził wymiar orzeczonej kary łącznej do 6 lat więzienia, z utratą praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na 1 rok oraz przypadkiem mienia. Z akt wynika, iż W. Pobudkiewicza osadzono w więzieniu w Chełmie, następnie przebywał w Ośrodku Pracy Więźniów w Knurowie. Postanowieniem Prokuratora Wojewódzkiego w Stalino (Katowice) z 18.05.1956, na podstawie ustawy z dnia 27.04.1956 o amnestii, złagodzono karę więzienia W. Pobudkiewicza, skracając ją do 3 lat (koniec pozbawienia wolności ustalono na 14.07.1957), zaś utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych zmniejszono do 6 miesięcy. W dniu 25.09.1995 Sąd Wojewódzki w Lublinie (sygn. akt IV Ko 1972/92) stwierdził nieważność wyroku Wojskowego Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 31.12.1954, uznając, że Waldemar Pobudkiewicz „został skazany w związku z prowadzeniem (...) aktywnej działalności na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego w ramach wskazanych w wyroku organizacji konspiracyjnych”.

Akta o sygn. IPN Lu 32/80 t. 1-2 (Sr 166/54).

Materiały (akta i mikrofilm) Kwestionariusza Ewidencyjnego krypt. „Fala” nr rej. 12532, prowadzonego przez SB KP MO Biała Podlaska od sierpnia 1971 do listopada 1974 w celu kontroli operacyjnej Waldemara Pobudkiewicza. Kwestionariusz założono z uwagi na „przeszłość” W. Pobudkiewicza, który „w latach 1949-1954, tj. do chwili aresztowania, był w zamiarach zmiany przemocą ustroju PRL”, tworząc i kierując organizacją pn. „Konspiracyjne Oddziały Skautingowe” w Zwierzyńcu i Białej Podlaskiej, a następnie działając w organizacji „Kraj”, za co został skazany 31.12.1954 przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Lublinie. Ponadto uznano, że ze względu na „obecną postawę” W. Pobudkiewicza, „należy liczyć się z tym, iż w dogodnej (...) sytuacji może podjąć wrogą działalność” (druk stały, cz. II „Powód założenia kwestionariusza” z 29.06.1971, „Wniosek o założenie kwestionariusza ewidencyjnego” z 17.08.1971, zatwierdzony 20.08.1971 przez I Zastępcę Komendanta Powiatowego ds. SB Biała Podlaska). Prowadzenie KE „Fala” zakończono, ponieważ materiały zgromadzone przez SB nie wskazywały „na wrogą działalność figuranta” (druk stały, cz. IV „Powód zakończenia obserwacji - rozpoznania” z 26.11.1974, podpisany 03.12.1974 przez I Zastępcę Komendanta Powiatowego ds. SB Biała Podlaska). Materiały złożono w archiwum Wydziału „C” KW MO Lublin pod sygn. 8631/II, następnie zostały one zmikrofilmowane (sygn. mikrofilmu: 8631/2).

Akta o sygn. IPN Lu 020/65 (8631/II), mikrofilm o sygn. IPN Lu 0229/556 (MF 8631/2).